

CODFREURCOR-ის მე-8 საერთაშორისო კონფერენცია
8e colloque international du CODFREURCOR
8th International CODFREURCOR Conference

ეროვნული ლიტერატურა თარგმანში
Les littératures nationales en traduction
National Literatures in Translation

ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტი,
საქართველო

Université d'État Chota Roustaveli de Batoumi, Géorgie
Shota Rustaveli State University, Batumi, Georgia

პროგრამა-Programme- Program

Batoumi, Géorgie - ბათუმი, საქართველო - Batumi, Georgia

31.08.2020 – 02.09.202

კონფერენციის საორგანიზაციო კომიტეტი
მადლობას უხდის
აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის განათლების, კულტურისა და
სპორტის სამინისტროს
“უმაღლესი განათლების მხარდაჭერის ქვეპროგრამის” ფარგლებში
კონფერენციის დაფინანსებისათვის

The Organizing Committee would like to thank the the sponsor of the
conference - the Ministry of Education, Culture and Sport of Ajara
Autonomous Republic for financing the Conference in the frame of
The sub-programme “Supporting Higher Education”

ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის

ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტი

Université d'État Chota Roustaveli de Batoumi, Faculté des Sciences Humaines

Batumi Shota Rustaveli State University, Faculty of Humanities

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

Université d'État Iliia (Centre de recherche *Intercompréhension romane. Dialogue intertextuel*)

Iliia State University (Research Center *Romance Intercomprehension, Intertextual Dialogue*)

CODFREURCOR - ცენტრალური და აღმოსავლეთ ევროპის რეგიონალური
ფრანკოფონიური სადოქტორო კოლეჯი ჰუმანიტარულ მეცნიერებებში

Collège Doctoral Régional Francophone d'Europe centrale et orientale en Arts, Langues,
Lettres et Sciences humaines

The Doctoral Francophone Regional College in the field of Humanistic Sciences

CODFREURCOR-ის მე-8 საერთაშორისო კონფერენცია

8e colloque international du CODFREURCOR

8th International CODFREURCOR Conference

პროგრამა - Programme - Program

ეროვნული ლიტერატურა თარგმანში

Les littératures nationales en traduction

National Literatures in Translation

Batoumi, Géorgie - ბათუმი, საქართველო - Batumi, Georgia

31.08.2020 - 02.09.2020

კონფერენციის საორგანიზაციო კომიტეტი

მზალო დოხტურიშვილი, პროფესორი, ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი, კვლევითი ცენტრი - *რომანული ურთიერთგაგება, ინტერტექსტუალური დიალოგი*, - ხელმძღვანელი, თბილისი, საქართველო, საორგანიზაციო კომიტეტის თავმჯდომარე

მარინე გიორგაძე, პროფესორი, ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის დეკანი, საორგანიზაციო კომიტეტის თანათავმჯდომარე

ლუდმილა ზბანტი, პროფესორი, მოლდოვას სახელმწიფო უნივერსიტეტი, მოლდოვა

ნატალია სურგულაძე, პროფესორი, ბსუ

ხათუნა ბერიძე, ასოც. პროფესორი, ბსუ,

ლიანა ნოზაძე, ასოც. პროფესორი ქუთაისის აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, საქართველო

მირანდა ლომიძე, ასოც. პროფესორი, ქუთაისის აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, საქართველო, CODFREURCOR-ის დირექტორი

სალომე ლაფაჩიშვილი, დოქტორანტი, ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

ლალი ზაქარაძე, პროფესორი, ბსუ, ახალი ქართული უნივერსიტეტი, კავკასიური ფილოსოფიისა და თეოლოგიის სამეცნიერო-კვლევითი არქივი

რამაზ ხალვაში, პროფესორი, დიგიტალური ჰუმანიტარიის ცენტრის ხელმძღვანელი, ბსუ,

თეონა აბულაძე, ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის დეკანის მოადგილე, ბსუ

შოთა ჯიჯიეშვილი, ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის დეკანის მოადგილე, ბსუ

თამილა დავითაძე, ასისტენტ-პროფესორი, ბსუ

თათია დავითაძე, მაგისტრანტი, ბსუ

Comité d'organisation/ The Organizing Committee of the Conference:

Mzago Dokhtourichvili, Professeur, Université d'État Ilia, Directrice du centre de recherche *Intercompréhension romane. Dialogue intertextuel*, Présidente du Comité d'organisation du colloque

Marine Giorgadze, Professeur, Université d'État Chota Roustavéli de Batoumi, Doyenne de la Faculté des Sciences humaines, Co-présidente du Comité d'organisation du colloque

Ludmila Zbant, Professeur, Université d'État de Moldova, République de Moldova

Natalia Surguladze, Professeur, Université d'État Chota Rustaveli de Batoumi, Géorgie

Khatuna Beridze, Professeur associé, Université d'État Chota Rustaveli de Batoumi, Géorgie

Liana Nozadzé, Professeur associé, Université d'État A. Tsérétéli de Koutaïssi, Géorgie

Miranda Lomidzé, Professeur associé, Université d'État A. Tsérétéli de Koutaïssi, Géorgie, Directrice du CODFREURCOR

Salomé Lapachishvili, Doctorante, Université d'État Ilia

Lali Zakaradze, Professeur, BSU, Université de la nouvelle Géorgie, Archive scientifique et de recherche de la Philosophie caucasienne et de la Théologie

Ramaz Khalvashi, Professeur, BSU, Chef du Centre des Sciences humaines numériques

Tamila Davitadze, Professeur assistant, BSU

Teona Abuladze, BSU, Vice-doyenne de la Faculté des Sciences humaines

Shota Jijieshvili, BSU, Vice-doyen de la Faculté des Sciences humaines

Tatia Davitadze, BSU, Étudiante de Master

კონფერენციის სამეცნიერო კომიტეტი

ჟარჟურა არდანი, ბეირუთის წმ. იოსების უნივერსიტეტი, ლიბანი

სანდა-მარია არდელეანუ, სტეფან ჩელ მარეს უნივერსიტეტი, სუჩავა, რუმინეთი

ჯერარდო აჩერენცა, ტრენტოს უნივერსიტეტი, იტალია

ხათუნა ბერიძე, ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, საქართველო

ტაგუი ბლბულიანი, ერევნის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, სომხეთი

ჰეინც ბუიონი, ლუვენის კათოლიკური უნივერსიტეტი, ბელგია

ქეთევან გაბუნია, ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, საქართველო

სიბილ გელამე, ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი, თბილისი, საქართველო

მარინე გიორგაძე, ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, საქართველო

ანჟელა გრადინარუ, მოლდოვას სახელმწიფო უნივერსიტეტი, მოლდოვა

კარინე გრიგორიანი, ვ. ბრუსოვის ენებისა და სოციალურ მეცნიერებათა სახ. უნივერსიტეტი, სომხეთი

ვალანტენ დეკლოკმანი, შარლ დე გოლის უნივერსიტეტი - ლილ 3, საფრანგეთი

დანიელა დინკა, კრაიოვას უნივერსიტეტი, რუმინეთი

დან დობრე, ბუქარესტის უნივერსიტეტი, რუმინეთი

მზალო დობტურიშვილი, ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი, თბილისი, საქართველო

ნელი ეიბენი, ტიმიშოარას დასავლეთის უნივერსიტეტი, რუმინეთი

ნაბილ ელ ჯაბარი, კენიტრას იბნ ტოფაილის უნივერსიტეტი, მაროკო

ფრანსუაზ ვილმარი, ლიტერატურული თარგმანის ევროპული ცენტრის დირექტორი, ბელგია

დიანა ვრაბი, ბალტის ალეკო რუსოს სახელმწიფო უნივერსიტეტი, მოლდოვა

ლუდმილა ზბანტი, მოლდოვას სახელმწიფო უნივერსიტეტი, მოლდოვა

სესილია კონდეი, კრაიოვას უნივერსიტეტი, რუმინეთი

ვიორიკა ლიფარი, მოლდოვას სახელმწიფო უნივერსიტეტი, მოლდოვა

მირანდა ლომიძე, ქუთაისის აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, საქართველო, CODFREURCOR-ის დირექტორი

ჯორჯანა ლუნგუ-ზადეა, ტიმიშოარას დასავლეთის უნივერსიტეტი, რუმინეთი

რამონა მალიტა, ტიმიშოარას დასავლეთის უნივერსიტეტი, რუმინეთი

ათინათი მამაცაშვილი-კობახიძე, ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი, თბილისი, საქართველო

იოანა მარკუ, ტიმიშოარას დასავლეთის უნივერსიტეტი, რუმინეთი

ლიანა ნოზაძე, ქუთაისის აკაკი წერეთლის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, საქართველო

ალექსი ნუსელოვოჩი, ექს-ან-პროვანსის უნივერსიტეტი, საფრანგეთი

როქსანა პატრაში, ალექსანდრუ იოან კუზას უნივერსიტეტი, იაში, რუმინეთი
ანდა-ირინა რადულესკუ, კრაიოვას უნივერსიტეტი, რუმინეთი

ნატალია სურგულაძე, ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, საქართველო
კრისტიანა ტეოდორესკუ, კრაიოვას უნივერსიტეტი, რუმინეთი

ნინო ფირცხალავა, ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი, თბილისი, საქართველო

დანიელა ფრუმუშანი, ბუქარესტის უნივერსიტეტი, რუმინეთი
ნინო ქავთარაძე, ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისი სახელმწიფო უნივერსიტეტი, საქართველო
ინგა ღუტიძე, ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი, თბილისი, საქართველო

Comité scientifique/ Scientific Board of the Conference:

Gerardo Acerenza, Université de Trento, Italie

Sanda-Maria Ardeleanu, Université « Stefan cel Mare » de Seceava, Roumanie

Khatuna Bérizdé, Université d'État Chota Rustavéli de Batoumi, Géorgie

Taguhi Ilbulyan, Université d'État d'Erevan, Arménie

Heinz Bouillon, Université Catholique de Louvain, Belgique

Cecilia Condei, Université de Craiova, Roumanie

Valentin Decloquement, Université Lille 3 – Charles de Gaulle, France

Daniela Dinca, Université de Craiova, Roumanie

Dan Dobre, Université de Bucarest, Roumanie

Mzago Dokhtourichvili, Université d'État Ilia, Tbilissi, Géorgie

Neli Eiben, Université de l'Ouest de Timisoara, Roumanie

Nabil El Jabbar, Université Ibn Tofail de Kénitra, Maroc

Daniela Frumușani, Université de Bucarest, Roumanie

Ketevan Gabunia, Université d'État Iv. Djavakhishvili de Tbilissi, Géorgie

Angela Gradinaru, Université d'État de Moldova, République de Moldova

Kariné Grigoryan, Université d'État V. Brussov des Langues et des Sciences sociales, Arménie

Sibylle Guéladzé, Université d'État Ilia, Tbilissi, Géorgie

Marine Giorgadze, Université d'État Chota Roustavéli de Batoumi, Géorgie

Jarjoura Hardane, Université Saint-Joseph de Beyrouth, Liban

Nino Kavtaradze, Université d'État Iv. Djavakhishvili de Tbilissi, Géorgie

Viorica Lifari, Université d'État de Moldova, République de Moldova

Miranda Lomidzé, Université d'État A. Tsérétéli de Koutaïssi, Géorgie, Directrice du CODFREURCOR

Georgiana Lungu-Badea, Université de l'Ouest de Timisoara, Roumanie

Ramona Malita, Université de l'Ouest de Timisoara, Roumanie

Atinati Mamatsashvili-Kobakhidze, Université d'État Ilia, Tbilissi, Géorgie

Ioana Marcu, Université de l'Ouest de Timisoara, Roumanie

Liana Nozadzé, Université d'État A. Tsérétéli de Koutaïssi, Géorgie

Alexis Nuselovici, Université d'Aix-en-Provence, France

Roxana Patraș, Université « Alexandru Ioan Cuza », Iași, Roumanie

Nino Pirtskhalava, Université d'État Ilia, Tbilissi, Géorgie

Anda-Irina Rădulescu, Université de Craiova, Roumanie

Natalia Surguladze, Université d'État Chota Rustavéli de Batoumi, Géorgie

Cristiana Teodorescu, Université de Craiova, Roumanie

Diana Vrabie, Université d'État Aleco Russo de Balti, Moldova

Françoise Wuillmart, Directrice du Centre européen de traduction littéraire, Belgique

Ludmila Zbant, Université d'État de Moldova, République de Moldova

კონფერენციის რეგლამენტი:

პლენარულ სხდომაზე მოხსენებისთვის - 30 წთ.

სექციებში მოხსენებებისთვის 15-20 წთ, შეკითხვებისთვის - 5 წთ.

31 აგვისტო, კონფერენციის გახსნა, პლენარული სხდომა:

- ✓ კონფერენციის მონაწილეთა ჩამოსვლა და სასტუმროში დაბინავება: დღის I ნახევარი;
- ✓ კონფერენციის მონაწილეთა რეგისტრაცია: 16.00 – 17.00 სთ;
- ✓ კონფერენციის გახსნა, მისალმებები: 17.00 - 18.00 სთ;
- ✓ პლენარული სხდომა (საკონფერენციო დარბაზი N55): 18.00 – 20.00 სთ;
- ✓ ხემსი: 16.00 სთ; მსუბუქი ვახშამი: 20.00 სთ.

01 სექტემბერი, სექციური მუშაობა:

- ✓ დილის სხდომები: 10.00 - 13.00სთ;
- ✓ ხემსი - 13.00 – 14.00 სთ;
- ✓ საღამოს სხდომები: 14.00 – 18.00;
- ✓ ყავის შესვენება; 12.00 – 12.15 სთ; 16.00-16.30 სთ;
- ✓ ბანკეტი: 20.00 (რესტორანი).

2 სექტემბერი, სექციური მუშაობა:

- ✓ დილის სხდომები: 10.00 - 13.00 სთ;
- ✓ კონფერენციის დახურვა: 13.00-14.00 სთ;
- ✓ ყავის შესვენება: 12.00-12,15 სთ;
- ✓ მსუბუქი სადილი - 14.00 სთ;
- ✓ კონფერენციის მონაწილეთა გამგზავრება.

Time Limits:

30 minutes for Plenary Session;

15-20 minutes for the presentation;

5 minutes for questions;

31 August, Opening Ceremony, Plenary Session:

- ✓ Arrival and Accommodation at the hotel: I half of the day;
- ✓ Registration of the conference participants: 16.00 – 17.00;
- ✓ Opening of the conference, welcome speeches: 17.00 - 18.00;
- ✓ Plenary session (Conference Hall N55): 18.00 – 20.00;
- ✓ Coffee Break: 16.00; Light Dinner: 20.00

01 September, Section Work:

- ✓ Morning Sessions: 10.00 - 13.00;
- ✓ Coffee Break: 12.00-12.30;
- ✓ Lunch - 13.00 – 14.00;
- ✓ Evening Sessions: 15.00 – 18.00;
- ✓ Coffee Break: 16.00 – 16.30;
- ✓ Joint Dinner: 20.00 (Restorant)

02 September, Section Work:

- ✓ Morning Sessions: 10.00 - 13.00;
- ✓ Coffee Break 12.00-12.30;
- ✓ Closing of the Conference: 13.00-14.00(Conference Hall N55);
- ✓ Lunch - 14.00;
- ✓ Departure of the conference participants.

სექციები/Sections:

I სექცია/ I Section: აუდიტორია/Room N32

ბერძნულ-რომაული და ძველ აღმოსავლური ცივილიზაციები თარგმანში

Les civilisations gréco-romaine et orientale anciennes en traduction

Ancient Greco-Roman and Eastern civilizations in translation

II სექცია: აუდიტორია/Room N43

უცხოური ლიტერატურა ეროვნულ თარგმანებში

La littérature étrangère en traductions nationales

Foreign literature in national translations

III სექცია: აუდიტორია/Room N42

ეროვნული ლიტერატურა მსოფლიო ლიტერატურის მოზაიკაში

La place des littératures nationales dans la mosaïque de la littérature mondiale à travers leur traduction

The place of national literatures in the mosaic of world literature through their translation

IV სექცია: აუდიტორია/Room N44

ტრადუქტოლოგიური პრობლემები: ანალიზი და გადაჭრის გზები

Problèmes traductologiques: analyse et solutions

Traductological problems: analysis and solutions

V სექცია: აუდიტორია/Room N21

თარგმანი როგორც ენათშორისი და კულტურათშორისი დიალოგი

Traduction comme dialogue interlingual et interculturel

Translation as interlanguage and intercultural dialogue

VI სექცია: აუდიტორია/Room N18

თარგმანი ტოტალიტარულ და პოსტ-ტოტალიტარულ საზოგადოებებში

La traduction dans les sociétés totalitaire et post-totalitaire

Translations in Totalitarian and Post-totalitarian Societies

კონფერენციის გახსნა

31 აგვისტო, 17.00 სთ - 18.00 სთ, საკონფერენციო დარბაზი, N55

შესავალი სიტყვა:

მარინე გიორგაძე, ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის
ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტის დეკანი

მისალმებები:

მერაბ ხალვაში, ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტის
რექტორი

მაია ხაჯიშვილი, აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის განათლების, კულტურისა
და სპორტის მინისტრი

მზალო დოხტურიშვილი, ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის პროფესორი

Opening of the Conference

31 August, 17.00 - 18.00; Conference Hall, room N55

Opening Speech:

Marine Giorgadze- Dean of the Faculty of Humanities of Batumi Shota Rustaveli State
University;

Welcome Speeches:

Merab Khalvashi - Rector of Batumi Shota Rustaveli State University

Maia Khajishvili- Minister of Education, Culture and Sport of the Autonomous Republic
of Ajara

Mzago Dokhtourichvili – Professor, Ilia State University

პლენარული სხდომა/ Session plénière/ Plenary session

31.08.2020 - 18.00 - 20.00

საკონფერენციო დარბაზი/ Conference Hall, N55

სხდომის თავმჯდომარეები/ Chairs:

მზალო დოხტურიშვილი, მარინე გიორგაძე/ Mzago Dokhtourichvili, Marine
Giorgadze

Françoise WUILMART, Professeur émérite, Directrice du *Centre Européen de Traduction littéraire* (C.E.T.L.), Bruxelles, Belgique - *Traduction et prise de sens... Effi Briest aux mains de trois générations*

Communications:

Chorena ASTHAVISHVILI, Chercheuse indépendante, Paris, France - *Titres littéraires: entre traduction et trahison*

Nabil EL JABBAR, Professeur, Université Ibn Tofail, Kénitra, Maroc - *La littérature arabe à l'épreuve de la modernité. Réflexions sur l'œuvre de Taha Hussein*

I სექცია/ I Section: აუდიტორია/Room N32

ბერძნულ-რომაული და ძველ აღმოსავლური ცივილიზაციები თარგმანში

Les civilisations gréco-romaine et orientale anciennes en traduction

Ancient Greco-Roman and Eastern civilizations in translation

სექციის ხელმძღვანელები/ Chairs: ნანა ტონია, ნინო ჩიხლაძე

I სხდომა/ I Session - 01.09.2020, 10.00 - 13.00

აუდიტორია/room N32

ნანა ტონია, პროფესორი, თსუ (Nana TONIA, Professeur, Université d'État Iv. Javakhishvili de Tbilissi, Géorgie) - *მხატვრული ლიტერატურა და კულტურული მემკვიდრეობა*

მანანა ღარიბაშვილი, დოქტორი, თსუ (Manana GHARIBASHVILI, Docteur en Philologie classique, Enseignante au Centre de langues, Université d'État Iv. Javakhishvili de Tbilissi, Géorgie) - *რომაული პოეტური ტექსტების ქართულად თარგმნის თავისებურებანი*

ნინო ჩიხლაძე, პროფესორი, აწსუ (Nino CHIKHLADZE, Professeur, Université d'État Akaki Tsérétéli de Koutaïssi, Géorgie) - *რატომ და როგორ უნდა ვთარგმნოთ კვინტილიანუსი?*

გიორგი უგულავა, მეცნიერ-მკვლევარი, თსუ (Giorgi UGULAVA, Chercheur, Université d'État Iv. Javakhishvili de Tbilissi, Géorgie) - *პოლიტიკური ტერმინოლოგია ანტიკური ეპოქის მხატვრულ ლიტერატურაში და მისი თარგმანი*

ნათია არველაძე, დოქტორანტი, აწსუ (Natia ARVELADZE, Doctorante, Université d'État Akaki Tsérétéli de Koutaïssi, Géorgie) - *ეპითეტების თარგმანისათვის ანტიკური ეპიკური პოეზიიდან (ჰომეროსი, აპოლონიოსი, ვერგილიუსი)*

II სხდომა/ II Session - 01.09.2020, 14.00 - 18.00

აუდიტორია/room N32

მაგდა მჭედლიძე, მოწვეული პროფესორი, თსუ (Magda MTCHEDLIDZE, Professeur invité, Université d'État Iv. Javakhishvili de Tbilissi, Géorgie) - *თარგმანი როგორც კვლევა (ეფრემ მცირის, არსენ იყალთოელისა და იოანე პეტრიწის თარგმანები)*

ეკა ჭყოიძე, ასოცირებული პროფესორი, ილიაუნი (Eka TCHKOIDZE, Professeur, Université d'État Ilia, Tbilissi, Géorgie) - *შუა საუკუნეების ბერძნული საისტორიო მწერლობა და საქართველო*

დალი ნადიბაიძე, დოქტორი, ენების ცენტრის მასწავლებელი, თსუ (Dali NADIBAIDZE, PhD en Philologie, Enseignante au Centre de langues, Université d'État Iv. Javakhishvili de Tbilissi, Géorgie) - *ახალი აღთქმის ძველი ქართული თარგმანები და მეცნიერული კვლევის პერსპექტივები*

ვიქტორია ჯუღელი, ენების ცენტრის პედაგოგი, თსუ (Victoria JUGELI, Enseignante au Centre de langues, Université d'État Iv. Javakhishvili de Tbilissi, Géorgie) - *სოფრონიოს იერუსალიმელის ჰომილიები და მათი ქართული თარგმანები*

ნათია ნაცვლიშვილი, ფილოლოგიის მაგისტრი, საქართველოს კორნელი კეკელიძის ხელნაწერთა ეროვნული ცენტრი (Natia NATSVLISHVILI, Master de Philologie, Centre national de manuscrits Korneli Kékélidzé de Géorgie) - *თეოფანე კესარია-კაპადოკიელის „სწავლანის“ ეფთვიძე ათონელისეული თარგმანი*

ნანა ქაჯაია, ასოცირებული პროფესორი, ბსუ (Nana KAJAIA, Professeur associé, Université d'État Chota Roustavéli de Batoumi, Géorgie) - *ბიბლიური მოტივების თარგმანში რეპრეზენტირების შესახებ*

III სხდომა/ III Session - 02.09.2020, 11.00 - 14.00

აუდიტორია/room N32

მარინე გიორგაძე, პროფესორი, ბსუ (Marine GIORGADZE, Professeur, Université de Batoumi, Géorgie) - *პოეტური ფორმულების თარგმნის საკითხისათვის "ილიადის" ქართული თარგმანების მიხედვით*

Irine Darchia, Professeur associé, Université d'État de Tbilisi - *Issues of Translating Plato's Dialogues into Georgian*

Valentin DECLOQUEMENT, Chercheur indépendant, Université de Lille, France - *Entre archaïsme et originalité : Vers une traduction littéraire de La Vie d'Apollonios de Tyane de Philostrate*

II სექცია/ II Section: აუდიტორია/Room N43

უცხოური ლიტერატურა ეროვნულ თარგმანებში

La littérature étrangère en traductions nationales

Foreign literature in national translations

სექციის ხელმძღვანელები/ Chairs: თამარ პაიჭაძე, მარინე სიორიძე, Anda RĂDULESCU

I სხდომა/ I Session - 01.09.2020, 10.00 - 13.00

აუდიტორია/room N43

ზურაბ არჩვაძე, პროფესორი, აწსუ (Zurab ARCHVADZE, Professeur, Université d'État Akaki Tsérétéli de Koutaïssi, Géorgie) - *ქან რასინის „ვედრას,, ოთარ ჭილაძისეული ქართული თარგმანი*

მარინე სიორიძე, ასოცირებული პროფესორი, სოფიკო გუჯაბიძე, დოქტორანტი, ბსუ (Marine SIORIDZE, Professeur associé, Sofiko GUDJABIDZE, Doctorante, Université d'État Chota Roustavéli de Batoumie, Géorgie) - *სივრცის სიმბოლური ასპექტები მარგერიტ დიურასის რომანში „ვიცე-კონსული“ და თარგმანი*

თამილა დავითაძე, ასისტენტ პროფესორი, ბსუ (Tamila DAVITADZE, Professeur assistant, Université d'État Chota Roustavéli de Batoumi, Géorgie) - *ფრანგ დეკადენტთა იაშვილისეული თარგმანის სტილისა და თავისებურებისათვის*

ნუგეშა გაგნიძე, პროფესორი, აწსუ (Nugesha GAGNIDZE, Professeur, Université d'État Akaki Tsérétéli de Koutaïssi, Géorgie) - *პაულ ცელანის ლექსის „სიკვდილის ფუგა“ ქართული თარგმანები*

თინათინ სიხარულიძე, დოქტორანტი, თსუ (Tinatine SIKHARULIDZE, Doctorante, Université d'État Iv. Javakhishvili de Tbilissi, Géorgie) - *ბაირონის ქართულ ენაზე თარგმნის ტენდენციები XIX საუკუნის 60- 90 -იან წლებში*

II სხდომა/ II Session - 01.09.2020, 14.00 - 18.00

აუდიტორია/room N43

მარიამ კორინთელი, დოქტორანტი, ინგა შამილიშვილი, ასოცირებული პროფესორი, ბსუ (Mariam KORINTELI, Doctorante, Inga SHAMILISHVILI, Professeur associé, Université d'État Chota Roustavéli de Batoumi, Géorgie) - *გერტრუდ სტაინის „სამი სიცოცხლის“ ქართულად თარგმნის თავისებურებანი*

თამარ გოგოლაძე, პროფესორი, გორის სახელმწიფო-სასწავლო უნივერსიტეტი ნინო მინდიაშვილი, პროფესორი, კავკასიის საერთაშორისო უნივერსიტეტი (Tamar GOGOLADZE, Professeur, Université d'État de Gori, Nino MINDIASHVILI, Professeur, Université internationale du Caucase, Tbilissi, Géorgie) - *ანტონ ჩეხოვის ბოლო პიესის ქართული თარგმანები*

რომანი ყურაშვილი / მიხეილ დარსაველიძე, ბაკალავრის სტუდენტები, აწსუ (Romani KURASHVILI / Mikheil DARSVELIDZE, Étudiants en Licence, Université d'État Akaki Tsérételi de Koutaïssi, Géorgie) - *მხატვრული ტექსტის "მოშინაურების" შესახებ: ანტუან დე სენტ ეგ ზიუპერის "პატარა უფლისწულის" ორი ქართულენოვანი თარგმანის მიხედვით*

თამარ პაიჭაძე, პროფესორი, თსუ (Tamar PAICHADZE, Professeur, Université d'État Iv. Javakhishvili de Tbilissi, Géorgie) - *სალომეა - მხატვრული ბინარი და მთარგმნელობითი რეტროსპექტივები*

მაია ნაჭყებია, მეცნიერ-მკვლევარი, თსუ (Maïa NACHKEBIA, Chercheuse à l'Institut de littérature géorgienne, Université d'État Iv. Javakhishvili de Tbilissi, Géorgie) - *„თეატრი თეატრში“: ბაროკოს ესთეტიკა ქეთევან დედოფლისადმი მიძღვნილ სლოვაკურ პიესაში*

III სხდომა/ III Session - 02.09.2020, 11.00 - 14.00

აუდიტორია/room N43

Tinatini DZODZOUASHVILI, Doctorante, Université d'État Ivané Javakhichvili de Tbilissi, Géorgie - *Trois traductions de La Bête humaine d'Émile Zola*

Anda RĂDULESCU, Professeur, Université de Craiova, Roumanie - *La retraduction des Liaisons dangereuses en roumain – une traduction sémantique ou une traduction communicative*

Valentina RĂDULESCU, Enseignante chercheure, Université de Craiova, Roumanie - Enjeux de la *traduction amont*: Ioana Pârvulescu – *La vie commence vendredi*

Larisa CEBUC, doctorante, Université d'État de Moldova, Chisinau, République de Moldova - *Effets polyphoniques de l'emprunt et leur transfert dans la version en roumain de l'œuvre de F. Beigbeder*

Karine GRIGORYAN, Professeur, Université d'État Brusov, Erevan, Arménie - *Les emprunts lexicaux au français dans les traductions médiévales arméniennes*

Astghik VARDANYAN, Chercheur indépendant, Erevan, Arménie - *La place et l'importance de la traduction dans le monde contemporain*

III სექცია/ III Section: აუდიტორია/Room N42

ეროვნული ლიტერატურა მსოფლიო ლიტერატურის მოზაიკაში

La place des littératures nationales dans la mosaïque de la littérature mondiale à travers leur traduction

The place of national literatures in the mosaic of world literature through their translation

სექციის თავმჯდომარეები/ Chairs: Ludmila ZBANT / Mzago Dokhtourichvili

I სხდომა/ I Session - 01.09.2020, 10.00 - 13.00

აუდიტორია/room N42

ხათუნა ბერიძე, ასოცირებული პროფესორი, ბსუ (Khatouna BERIDZE, Professeur associé, Université d'État Chota Roustavéli de Batoumi, Géorgie) - თანამედროვე ქართული ლიტერატურის თარგმანის კორპუსლინგვისტიკური ანალიზი პოსტკოლონიალიზმის პარადიგმაში

მაია დანელია, დამოუკიდებელი მკვლევარი, თსუ (Maïa DANELIA, Chercheuse indépendante, Université d'État Iv. Javakhishvili de Tbilissi, Géorgie) - ქართული ლიტერატურა თარგმანებში - მსოფლიო წიგნის ბაზარი და ქართული ლიტერატურა

ათინათი მამაცაშვილი, პროფესორი, ილიაუნი / ბორდოს მონტენის უნივერსიტეტი (Atinati MAMATSASHVILI, Professeur, Université d'État Ilia, Tbilissi, Géorgie / Fond National de la Recherche, Luxembourg) - ავტოთარგმანი და ქართული ლიტერატურა დევნილობაში მეორე მსოფლიო ომის პერიოდში

ლალი გულედანი, პროფესორი, ილიაუნი (Lali GULEDANI, Professeur, Université d'État Ilia, Tbilissi, Géorgie) - გრ. რობაქიძის „ლამარას“ ებრაულად თარგმნის გარემოებანი

ლიანა ნოზაძე, ასოცირებული პროფესორი, აწსუ (Liana NOZADZE, Professeur associé, Université d'État Akaki Tsérétéli de Koutaïssi, Géorgie) - რუსთაველის პოემის ფრანგულენოვანი თარგმანი ანუ „მზიანი ღამე“ (გასტონ ბუაჩიძის თარგმანის მიხედვით)

მარიამ მარჯანიშვილი, ფილოლოგიის დოქტორი, მეცნიერ-თანამშრომელი, ქუთაისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი (Mariam MARJANISHVILI, Docteur en Philologie, Chercheuse, Musée historique d'État de Koutaïssi, Géorgie) - ნიკოლოზ ჯანელიძის მთარგმნელობითი მოღვაწეობა

ეთერ ქავთარაძე, ფილოლოგიის დოქტორი, საქართველოს კორნელი კეკელიძის ხელნაწერთა ეროვნული ცენტრი (Eter KAVTARADZE, Docteur en Philologie, Centre national

Korneli Kekelidzé de manuscrits de Géorgie) - *„ვეფხისტყაოსნის“ კიდევ ერთი ინგლისურენოვანი თარგმანის შესახებ*

II სხდომა/ II Session - 01.09.2020, 14.00 - 18.00

აუდიტორია/room N42

დარეჯან მენაბდე, ფილოლოგიის დოქტორი, მოწვეული პროფესორი, თსუ (Darejan MENABDE, Docteur en Philologie, Professeur invité à l'Université d'État Iv. Javakhishvili de Tbilissi, Géorgie) - *ძველი ქართული პროზის თანამედროვე ევროპულენოვანი თარგმანები და გამოცემები*

ნინო პოპიაშვილი, მოწვეული პროფესორი, თსუ (Nino POPIASHVILI, Professeur invité, Université d'État Iv. Javakhishvili de Tbilissi, Géorgie) - *ქართული პოეზიის ანთოლოგია გერმანულ ენაზე: შედგენილობა და მეთოდოლოგია სამი ანთოლოგიის მაგალითზე*

მანანა ჯავახიშვილი, ასოცირებული პროფესორი, ილიაუნი (Manana JAVAKHISHVILI, Professeur associé, Université d'État Ilia, Tbilissi, Géorgie) - *მარი ბროსე და ქართული ისტორიული წყაროების თარგმანი*

ადა ნემსაძე, მკვლევარი, მოწვეული პროფესორი, თსუ (Ada NEMSADZE, Chercheuse, Professeur invité, Université d'État Iv. Javakhishvili de Tbilissi, Géorgie) - *ალექსანდრე ჩაჩიკოვი - ქართული მთარგმნელობითი სკოლის ერთი უცნობი სახელი*

თეიმურაზ გვანცელაძე, პროფესორი, სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტი, გვანცა გვანცელაძე, პროფესორი, თსუ (Teimuraz GVANTSELADZE, Professeur, Université d'État de Sokhumi, Gvantsa GVANTSELADZE, Professeur, Université d'État Iv. Javakhishvili de Tbilissi, Institut Arnold Chikobava de linguistique) - *აფხაზეთში რეალურად მომხდარი ფაქტი მისი მონაწილის, მწერლის, იდეოლოგიზებული ისტორიკოსისა და მთარგმნელის აღწერით (ლეო ქიაჩელის მცირე რომანის „ჰაკი აძბას“ მიხედვით)*

ლიანა ბაშელეიშვილი, დოცენტი, მოსკოვის ლომონოსოვის სახელმწიფო უნივერსიტეტი (Liana BASHELEISHVILI, Professeur associé, Université d'État Lomonosov de Moscou, Russie) - *ქართული ჰაგიოგრაფიული ძეგლების თარგმანთა კონტექსტები. რუსული დისკურსი*

III სხდომა/ III Session - 02.09.2020, 10.00 - 14.00

აუდიტორია/room N42

Ludmila ZBANT, Professeur, Nina ROSCOVAN, PhD, enseignante, Université d'État de Moldova, République de Moldova - *L'apport du textuel et de l'intertextuel dans la production du sens en traduction littéraire*

Mzago DOKHTOURICHVILI, Professeur, Université d'État Ilia, Tbilissi, Géorgie - *Les problèmes traductologiques ou « trahison créatrice » à la lumière de la traduction de la poésie géorgienne en français*

Salome LAPACHISHVILI, Doctorante, Université d'État Ilia, Tbilissi, Géorgie - *Georgian Postmodern Novel in English Translation ("The Cyclops Bomb")*

Helen GIUNASHVILI, Researcher, G. Tsereteli Institute of Oriental Studies/Ilia State University, Tbilissi, Georgia - *The Poem "Knight in the Panther's Skin" in Iran (Studies and Translations)*

Vardush HARUTYUNYAN, Maître de conférences, Université des Langues et des Sciences sociales V. Brioussov d'Erevan, Arménie - *L'apport traductologique des arménologues français*

Kossivi Apélété GNINEVI, Doctorant, Université Laval, Québec, Canada - *Traduire Tail of the Blue Bird en français : Quelle marge de manœuvre pour le traducteur ?*

Roxana PATRAS, Professeur associé, Université „Alexandru Ioan Cuza” de Iasi, Roumanie - *Hajduk Tales from Romanian to French and back: Panait Istrati's Présentation des Haidoucs and Domnitza de Snagov*

IV სექცია/ IV Section: აუდიტორია/Room N44

ტრადუქტოლოგიური პრობლემები: ანალიზი და გადაჭრის გზები

Problèmes traductologiques: analyse et solutions

Traductological problems: analysis and solutions

სექციის თავმჯდომარეები/ Chairs: ნინო ქავთარაძე, Svetlana CEBOTARI,

I სხდომა/ I Session - 01.09.2020, 10.00 - 13.00

აუდიტორია/room N44

ნინო ქავთარაძე, ასოცირებული პროფესორი, თსუ (Nino KAVTARADZE, Professeur associé, Université d'État Iv. Javakhishvili de Tbilissi, Géorgie) - *მხატვრულ-ლიტერატურული ტექსტების სათაურების თარგმნის სირთულეები*

ელენე ლელი აბაშიძე, პროფესორი, დომნა კარანაძე, ასოცირებული პროფესორი, საქართველოს უნივერსიტეტი (Eléné Léli ABASHIDZE, Professeur, Domna KARANADZE, Professeur associé, Université de Géorgie) - *თარგმნითი ტრანსფორმაციები გამონათქვამის ლექსიკურ კომპონენტთა დონეზე ვაჟა-ფშაველას "შვლის ნუკრის ნაამბობის" ინგლისურ თარგმანებში.*

მერაბ ახვლედიანი, ასოცირებული პროფესორი, ბსუ (Merab AKHVLEDIANI, Professeur associé, Université d'État Chota Roustavéli de Batoumi, Géorgie) - *ლექსიკური ინტერფერენცია პოეტურ ენაში*

გვანცა გვანცელაძე / თეა ბურჭულაძე, პროფესორები, თსუ (Gvantsa GVANTSELADZE / Tea BURCHULADZE, Professeurs, Université d'État Iv. Javakhishvili de Tbilissi, Institut Arnold Chikobava de linguistique, Tbilissi, Géorgie) - *ზოგი სახის სტილური შეუსაბამობა ნათარგმნ ტექსტებში*

ელენე ცხვარიაშვილი, დოქტორი, საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი (Elene TSKHVARIASHVILI, PhD, Université technique de Géorgie, Tbilissi, Géorgie) - *მთარგმნელის სოციალური და დისკურსული იდენტობის გავლენა თარგმანის ხარისხზე*

ირაკლი ჯაფარიძე, დოქტორანტი, ლილე ვერულაშვილი, სტუდენტი, აწსუ (Irakli JAPARIDZE, Doctorant, Lille VERULASHVILI, Étudiante, Université d'État Akaki Tsérétéli de Koutaïssi, Géorgie)- *პოეზიის თარგმნის პრობლემებსა და ლეონარდ კოენის რამდენიმე თარგმანის შესახებ*

II სხდომა/ II Session - 01.09.2020, 14.00 - 18.00

აუდიტორია/room N44

შორენა ბარბაკაძე, ასოცირებული პროფესორი, აწსუ (Shorena BARBAKADZE, Professeur associé, Université d'État Akaki Tsérételi de Koutaïssi, Géorgie) - *ფრაზეოლოგიზმებისა და იდიომების თარგმნის პრობლემა*

თამაზ ჯოლოგუა, ასოცირებული პროფესორი, თსუ (Tamaz JOLOGUA, Professeur associé, Université d'État Iv. Javakhishvili de Tbilissi, Géorgie) - *ჟურნალ „საქართველოს მოამბის“ მთარგმნელობითი პოლიტიკა*

თინათინ მშვიდლობაძე, პროფესორი, გორის სახელმწიფო -სასწავლო უნივერსიტეტი (Tinatin MSHVIDOBADZE, Professeur, Université d'État de Gori, Géorgie)-*ლიტერატურული ნაწარმოებების თარგმანების კრეატიული კომპიუტერული გააზრება ციფრულ ეპოქაში*

ელზა იმნაძე, დოქტორანტი, სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტი (Elza IMNADZE, Doctorante, Université d'État de Sokhoumi, Tbilisi, Georgia) -*მანქანური თარგმნის პროგრამები. გამოყენების პერსპექტივები*

III სხდომა/ III Session - 02.09.2020, 10.00 - 14.00

აუდიტორია/room N44

Silvia ROTARU, doctorante, Université d'État de Moldova, République de Moldova -

Reflective approach realization in translator's portfolio via socio-emotional descriptors

Mariana CEREPANOVA, Doctorante, Université d'État de Moldova, Chisinau, République de Moldova - *Caractère culturel de la traduction dans le domaine de l'industrie alimentaire*

Aram GALSTYAN, Chercheur indépendant, Erevan, Arménie - *Des méthodes simples pour offrir la traduction de bonne qualité*

Tamar MSHVENIERADZE, Chercheure indépendante - *Le problème de la traduction des termes médicaux*

Svetlana CEBOTARI, Professeur associé, Violeta COTILEVICI, Doctorante, Université d'État de Moldova, Chisinau, République de Moldiova - *The Reterminologization in the Political Text of the „Geopolitical Architecture”*

Cristina NICHITA, PhD Student, Moldova State University, Republic of Moldova - *Metaphors - a Source of Conceptualization in Artificial Intelligence Terminology*

Galina BOBEICA, PhD Student, Moldova State University, Chişinău, Republic of Moldova - *The Concept of Diplomatic Discourse as part of Language for Specific Purposes*

V სექცია / V Section: აუდიტორია/Room N21

თარგმანი როგორც ენათშორისი და კულტურათშორისი დიალოგი

Traduction comme dialogue interlingual et interculturel

Translation as interlanguage and intercultural dialogue

სექციის თავმჯდომარეები/ Chairs: ციური ახვლედიანი, Gerardo ACERENZA

I სხდომა/ I Session - 01.09.2020, 10.00 - 13.00

აუდიტორია/room N21

მაია ბოლაშვილი, დოქტორანტი, გორის სახელმწიფო-სასწავლო უნივერსიტეტი (Maia BOLASHVILI, Doctorante, Université d'État de Gori, Géorgie) - *კორნიშულ-იორკშირული დიალექტის თარგმნის სირთულეები ქართულ ენაზე (დ. ჰ. ლორენსის მცირე პროზის "The Primrose path" და "Christening"-ის მაგალითზე)*

ნათია აბაშიძე, ასისტენტ პროფესორი, ნინო გურგენიძე, დოქტორი, თამარ მაჭუტაძე, დოქტორი, ბსუ (Natia ABASHIDZE, Professeur assistant, Nino GURGENIDZE, PhD, Tamar MACHUTADZE, PhD, Université d'État Chota Roustavéli de Batoumi) - *ფრაზეოლოგიზმები და თარგმნის თავისებურებები ფრანგულ და ქართულ ენებში*

ციური ახვლედიანი, პროფესორი, ქეთევან გაბუნია, პროფესორი, გია ყუფარაძე, პროფესორი, თსუ (Tsiuri AKHVLEDIANI, Professeur, Ketevan GABUNIA, Professeur, Gia KUPARADZE, Professeur, Université d'État Iv. Javakhishvili de Tbilissi, Géorgie) - *ფრაზეოლოგიური ერთეულების შემცველი ფრანგული და ინგლისური მასობრივი ინფორმაციული ტექსტების ქართულ ენაზე თარგმნის თავისებურებანი*

ნინო დვალიძე, პროფესორი, ბსუ (Nino DVALIDZE, Professeur, Université d'État Chota Roustavéli de Batoumie, Géorgie) - *მხატვრული ლაქუნებისა თუ ფოლკლორულ-ლიტერატურული სახეების თარგმნის სირთულეები ქართული პოეზიიდან*

II სხდომა/ II Session - 01.09.2020, 14.00 - 18.00

აუდიტორია/room N21

ირინა ნაცვლიშვილი, ფილოლოგიის დოქტორი, მკვლევარი, თსუ (Irina NATSVLISHVILI, Docteur en Philologie, Chercheuse, Université d'État Iv. Javakhishvili de Tbilissi, Géorgie) - *„ასწლოვანი მატიაანის“ რუსულენოვანი თარგმანი (მნიშვნელობა და კულტუროლოგიური ასპექტები)*

ნათელა ჩიტაური, ფილოლოგიის დოქტორი, შორენა შამანაძე, დოქტორანტი, თსუ (Natela CHITAURI, Docteur en Philologie, Shorena SHAMANADZE, Doctorante, Institut de littérature géorgienne, Université d'État Iv. Javakhishvili de Tbilissi, Géorgie)- *მხატვრული თარგმანი როგორც კულტურის ტრანსფერი (შორენა ლებანიძის „მე ვარ ფიროსმანი“ ლია ვიტეკის თარგმანში)*

ქეთევან სვანიძე, ასოცირებული პროფესორი, ბსუ (Ketevan SVANIDZE, Professeur associé, Université d'État Chota Roustavéli de Batoumi, Géorgie) - *ენობრივი და კულტურული ბარიერები მთარგმნელობით ასპექტში*

ნატალია სურგულაძე, პროფესორი, ბსუ (Natalia SURGULADZE, Professeur, Université d'État Chota Roustavéli de Batoumi, Géorgie) - *თარგმანის როლი ფრანგული ენის სწავლების პროცესში*

III სხდომა/ III Session - 02.09.2020, 10.00 - 14.00

აუდიტორია/room N21

სხდომის თავმჯდომარეები/ Chairs: Gerardo ACERENZA

Gerardo ACERENZA, Professeur, Université de Trento, Italie - *En sicilien dans le texte ? Le défi de la traduction des proverbes en français*

Angela GRADINARU, Professeur, Université d'État de Moldova, République de Moldova - *Les moyens d'équivalence des unités phraséologiques dans les comédies françaises sous-titrées en roumain*

Rachida SADOUNI, Professeur, Université Blida 2, Algérie - *La connaissance culturelle comme pierre angulaire dans la traduction en arabe du roman algérien d'expression française*

Louis Martin ONGUENE ESSONO, Professeur, Université de Yaoundé1 Cameroun - *Inculturation et foi en Afrique : fidélité des cultures juive et camerounaise dans quelques psaumes traduits en ewondo*

Irina BREAHA, Maître de conférences, Université d'État de Moldova, Chisinau, République de Moldova - *Traduction et pertinence*

Constantina Raveca BULEU, Ph.D, Scientific Researcher, "Sextil Puscariu" Institute of Linguistics and Literary History, The Romanian Academy, Cluj-Napoca, Romania - *Bucura Dumbrava's Historical Novels: Two Cases of Cultural Retro-Translations*

VI სექცია: აუდიტორია/Room N18

თარგმანი ტოტალიტარულ და პოსტ-ტოტალიტარულ საზოგადოებებში

La traduction dans les sociétés totalitaire et post-totalitaire

Translations in Totalitarian and Post-totalitarian Societies

სექციის თავმჯდომარეები/ Chairs: ლალი ზაქარაძე, გიორგი თავაძე

I სხდომა/ I Session - 02.09.2020, 10.00 - 14.00

აუდიტორია/room N18

გიორგი თავაძე, მთარგმნელი, პროფესორი, ქართულ-ამერიკული უნივერსიტეტი (Giorgi TAVADZE, Traducteur, Professeur, Université géorgienne-américaine, Tbilissi, Géorgie) - *ფილოსოფიური ტექსტების თარგმნის იდეოლოგიური ასპექტები საბჭოთა პერიოდის საქართველოში*

ლალი ზაქარაძე, პროფესორი, ბსუ, ახალი ქართული უნივერსიტეტი, კავკასიური ფილოსოფიისა და თეოლოგიის სამეცნიერო-კვლევითი არქივი (Lali ZAKARADZE, Professeur, BSU, Université de la nouvelle Géorgie, Archive scientifique et de recherche de la Philosophie caucasienne et de la Théologie, Tbilissi, Géorgie) - *ფილოსოფიური თარგმანი პოსტ-ტოტალიტარულ საქართველოში*

გიორგი მასალკინი, ასოცირებული პროფესორი, ბსუ (Giorgi MASALKIN, Professeur associé, Université d'État Chota Roustavéli de Batoumi, Géorgie) - *ჯორჯ ორუელის „1984“-ის თარგმნის და აღქმის საკითხები საბჭოთა კავშირში და დღეს*

თამარ ჩოკორაია, ასოცირებული პროფესორი, კავკასიის უნივერსიტეტი (Tamar CHOKORAIA, Professeur associé, Université du Caucase, Tbilissi, Géorgie)- *მხატვრული ლიტერატურის ქართულად თარგმნის იდეოლოგიური კონტექსტი საბჭოთა საქართველოში*

Stefan KIEDRON, Professeur, Université de Wroclawski, Pologne - *Theun de Vries (1907-2005): a Dutch Author in the Communist World – texts, contexts and translations*

Agnieszka MATUSIAK, Professor, University of Wroclaw, Poland - *Literary Translation as an Emancipating Factor of the Ukrainian Culture during the Period of 'Executed Renaissance'*

კონფერენციის დახურვა/ Closing of the conference:

02.09.2020, 13.00-14.00

საკონფერენციო დარბაზი/Conference Hall N55

სხდომის თავმჯდომარეები/ Chairs:

მზალო დოხტურიშვილი, მარინე გიორგაძე/ Mzago Dokhtourichvili, Marine
Giorgadze

CODFREURCOR-ის მე-8 საერთაშორისო კონფერენცია
8e colloque international du CODFREURCOR
8th International CODFREURCOR Conference

ეროვნული ლიტერატურა თარგმანში
Les littératures nationales en traduction
National Literatures in Translation

მოხსენებების თეზისები / Résumés de communication
Communication Summary

ბათუმის შოთა რუსთაველის სახელმწიფო უნივერსიტეტი,
საქართველო

Université d'État Chota Roustavéli de Batoumi, Géorgie
Shota Rustaveli State University, Batumi, Georgia

Batoumi - ბათუმი - Batumi
31.08.2020 – 02.09.2020

Tamaz JOLOGUA, Professeur associé, Université d'État Iv. Javakhishvili de Tbilissi,
Géorgie

ჟურნალ „საქართველოს მოამბის“ მთარგმნელობითი პოლიტიკა

თეზისები: ილია ჭავჭავაძის ყოველთვიურ ჟურნალში „საქართველოს მოამბე“ (1863), რომელიც ახალ ეპოქას ხსნის ქართული საზოგადოებრივი შემეცნებისა და ეროვნული კულტურის ისტორიაში, მკაფიოდაა ასახული როგორც რედაქტორ-გამომცემლის, ისე ზოგადად, თერგდალეულთა ეროვნული პროგრამის ორგანული ნაწილი - მთარგმნელობითი პოლიტიკა. კერძოდ:

ა) დროთა კავშირის ურღვევობა - წარსულის შესწავლა და მისი, როგორც გამოცდილების, გამოყენება ახალი დროით განპირობებულ გამოწვევებზე ადეკვატური პასუხების გასაცემად (ს.ბარათაშვილის „ძველი ისტორია საქართველოსი“ - თარგმანი ი. ჭავჭავაძისა; „კირაკოზ განძაკეცი, მწერალი XIII საუკუნისა“ - თარგმანი ი. ჭავჭავაძისა).

ბ) საგანმანათლებლო-შემეცნებითი კონცეფციის ჩამოყალიბება და განხორციელება (კ.გ. ზალცმანის „კონრად კიფერი, ანუ დარიგება ყმაწვილების კარგად აღზრდისათვის“- თარგმანი ლ. ჯანდიერაშვილისა; ო.მ. მიტჩელის „ზეციერი მნათობები“- თარგმანი დიმ. ყიფიანისა).

გ) ეროვნულ-განმათავისუფლებელი იდეების პოპულარიზაცია (ნ. დობროლიუბოვის „მამა ალექსანდრე გავაცცი და მისი ქადაგება“ - თარგმანი ი. ჭავჭავაძისა). საგანგებოდ უნდა ითქვას, რომ „საქართველოს მოამბის“ მთარგმნელობით პოლიტიკაში მკაფიოდ ჩანს XIX საუკუნის ქართული პრესისათვის დამახასიათებელი მნიშვნელოვანი ტენდენცია - ვინაიდან ქართველი მოღვაწეები მძიმე საცენზურო პირობების გამო ვერ ახერხებდნენ ეროვნული თავისუფლების საკითხებზე მსჯელობას, პრესის მეშვეობით ინტენსიურად აშუქებდნენ სხვა ხალხების (იტალიელები, ბერძნები, ირლანდიელები...) ეროვნულ-განმათავისუფლებელ მოძრაობებს და ამით ქართველ საზოგადოებაში ეწეოდნენ თავისუფლების იდეების პოპულარიზაციას.

დ) სამართლებრივ და სოციალურ პრობლემებში საზოგადოების გათვითცნობიერება („სიკვდილით დასჯის გადაგდების საქმე, ვიქტორ ჰიუგოს წიგნი“ - თარგმანი ი. ჭავჭავაძისა; ფ. ბასტიას „მძარცველობის ფიზიოლოგია“ - თარგმანი ი. ჭავჭავაძისა; პ.ჟ. პრუდონის „სიღარიბე როგორც ეკონომიური პრინციპი“ - თარგმანი ი. ჭავჭავაძისა).

„საქართველოს მოამბის“ მთარგმნელობითი პოლიტიკა *ძირითადად* ეყრდნობა წინამორბედის, ნიკ. ბერძნიშვილის, მიერ 1850-იან წლებში ჩამოყალიბებულ კონცეფციას ლიტერატურის საზოგადოებრივი დანიშნულების, საქართველოში ლიტერატურული აზროვნების/პროცესების ევროპეიზაციისა და მთარგმნელობითი პრინციპების შესახებ.

საკვანძო სიტყვები: „საქართველოს მოამბე“, ილია ჭავჭავაძე, მთარგმნელობითი პოლიტიკა

Abstract: The monthly magazine published by Ilia Chavchavadze *Sakartvelos Moambe* (“Georgian Messenger”, 1863), which opens a new period in the history of

Georgian public awareness and national culture, clearly reflects the organic part of the national program of the editor and publisher as well as the *Tergdaleulis* in general – the translation policy. In particular:

a) The continuity of the link of times – study of the past and its use as experience in order to respond properly to the challenges determined by the new period (*Ancient History of Georgia* by S.Baratashvili – translated by I.Chavchavadze; *Kirakos Gandzaketsi, writer of the 13th century* – translated by I.Chavchavadze).

b) Formation and implementation of the educational and cognitive conception (*Conrad Keifer* by Ch.G.Salzmänn – translated by L.Jandierishvili; *The Planetary and Stellar Worlds* by O.M.Mitchell – translated by Dim.Qipiani).

c) Popularization of national-liberation ideas (*Father Alexander Gavazzi and His Sermon* by N.Dobroliubov – translated by I.Chavchavadze). It should be mentioned specially that in the translation policy of *Sakartvelos Moambe* a significant tendency characteristic of the Georgian press of the 19th c. is clearly observable – as Georgian public figures, under the pressure of strict censorship, had no opportunity to discuss the issue of national liberty, they covered intensively the national-liberation movements of other peoples (the Italians, the Greeks, the Irish...) and thereby sought to popularize the ideas of freedom in the Georgian public.

d) Raising public awareness on legislative and social issues (*The Book by Victor Hugo on Abolishing Death Penalty* – translated by I.Chavchavadze; *The Physiology of Plunder* by F.Bastiat – translated by I.Chavchavadze; *Poverty as an Economic Principle* by P.-J. Proudhon – translated by I.Chavchavadze).

The translation policy of *Sakartvelos Moambe* is mostly based on the conception developed by Nik.Berdznishvili in the 1850s concerning the public purpose of literature, Europeanization of literary thought/processes in Georgia and translation principles.

Keywords: *Sakartvelos Moambe*, Ilia Chavchavadze, translation policy

---
